

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1585/2015
24.09.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Божидара Вујичића и Лидије Ђикић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца А.В. из З., чији је пуномоћник Г.С., адвокат из Ч., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, Полицијске управе З., чији је законски заступник Државно правобранилаштво Републике Србије, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 771/15 од 14.05.2015. године, у седници већа одржаној дана 24.09.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужиоца А.В. из З. па се **УКИДАЈУ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 771/15 од 14.05.2015. године и пресуда Основног суда у Зрењанину П1 285/13 од 03.03.2015.године у делу одлуке о накнади зараде за прековремени рад и за ноћни рад, са припадајућом законском затезном каматом и уплати припадајућих доприноса обавезног осигурања и накнади парничних трошкова и предмет враћа првостепеном суду у том делу на поновно одлучивање.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 771/15 од 14.05.2015.године, дела којим је правноснажно одлучено о накнади зараде за време коришћења годишњег одмора.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 285/13 од 03.03.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му исплати на име разлике између исплаћене и припадајуће накнаде плате за време коришћења годишњег одмора за октобар 2010.године износ од 2.065,06 динара са законском затезном каматом од 26.11.2010.године до исплате и за април 2011.године износ од 2.756,72 динара са законском затезном каматом од 26.05.2011.године до исплате; на име накнаде за прековремени рад за октобар 2011.године износ од 5.462,55 динара са законском затезном каматом од 26.11.2011.године до исплате, за децембар 2011.године износ од 910,43 динара са законском затезном каматом од 26.01.2012.године до исплате; на име накнаде за ноћни рад за септембар 2011.године износ од 1.113,84 динара са

законском затезном каматом од 26.10.2011.године до исплате, за октобар 2011.године износ од 3.005,85 динара са законском затезном каматом од 26.11.2011.године до исплате, за новембар 2011.године износ од 2.254,39 динара са законском затезном каматом до 26.12.2011.године до исплате и за децембар 2011.године износ од 3.231,28 динара са законском затезном каматом од 26.01.2012.године до исплате, као и да надлежним фондовима социјалног осигурања уплати припадајуће доприносе на име тужиоца по основу пензијског и инвалидског осигурања и здравственог осигурања у износима који обрачунају надлежне службе тужене у време обрачуна на наведене износе, те да му исплати све трошкове спора са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, као неоснован, а ставом другим изреке је обавезан тужилац да туженој исплати износ од 27.000,00 динара на име трошкова спора.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж1 771/15 од 14.05.2015.године одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду.

Против првостепене другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, а ради уједначења судске праксе у смислу одредбе члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14).

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14) и утврдио да је ревизија делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према одредби члана 404. ЗПП ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија), а о дозвољености и основаности ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2.).

Врховни касациони суд је на основу изричитог овлашћења из члана 404. ЗПП, који је новелиран одредбом члана 14. Закона о изменама и допунама ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 55/14) закључио да су испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној у делу побијане одлуке о накнади зараде за прековремени рад и ноћни рад, а у циљу уједначавања судске праксе, због различитог одлучивања апелационих судова у овој врсти спора.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у спорном периоду обављао послове полицијског службеника-командира Ватрогасно-спасилачког

одељења према решењу од 01.07.2011.године, у складу са Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП-у, док му је исплата плате вршена на основу Правилника о платама запослених у МУП-у од 26.06.2006.године. Судски вештак је утврдио да је упоредни радник М.П., распоређена на радно место административно-технички и дактилографски послови у Полицијској управи у 3. обрачунату плату примала на основу Правилника о платама запослених у МУП-у са укупним коефицијентом од 12,84, те да се њена месечна плата увећавала за минули рад. Према наведеном Правилнику о платама, са изменама од 16.05.2007.године, коефицијент радног места се састоји од основног и додатног коефицијента. Основни коефицијент се утврђује за послове радног места, а додатни коефицијент се утврђује у односу на послове радног места, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова, као и за звање, односно чин. Основни коефицијенти се утврђују у оквиру 33 платна разреда, а тужилац је у 20. платном разреду са основним коефицијентом 9,96. Упоредни радник М.П. је полицијски службеник без статуса у 31. платном разреду, са основним коефицијентом 6,68, а додатни коефицијент по члану 4. Правилника јој је 4,61, док је додатни коефицијент тужиоца 6,65. Додатни коефицијент тужиоца према члану 7. истог правилника је 2,28, а за упоредног радника је 1,55. Следом реченог произлази да је коефицијент тужиоца за 47,12% већи од државног службеника М.П. (упоредног радника).

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су мишљења да тужилац неосновано потражује накнаду за прековремени и ноћни рад у утуженом периоду, јер му је у том периоду у складу са одредбама чланом 146. и 147. Закона о полицији вршен обрачун и исплата плата по увећаном коефицијенту. Ово стога што је коефицијент тужиоца номинално већи за 47,12% од државног службеника-упоредног радника и то управо због рада који се одвија под посебним условима.

Врховни касациони суд је мишљења да се ревизијом основано указује да је приликом одлучивања о тужбеном захтеву за накнаду за прековремени и ноћни рад погрешно примењено материјално право због чега је и чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Законом о полицији („Службени гласник РС“, бр.101/05 и 63/09, који је био на снази у спорном периоду), одређено је да се основна плата запослених код тужене састоји од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, радна места, односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова (члан 146. став 2.). Додатни коефицијент утврђен у складу са чланом 146. став 2. истог закона, применом на основицу увећава плату за 30 % до 50 % у односу на плате других државних службеника (члан 147. став 1.), а уз сагласност Владе Републике Србије, за поједине категорије запослених могу се утврдити додатни коефицијенти који омогућавају увећање и за више од 50 % у односу на плате других државних службеника у смислу става 2. наведеног члана. Правилником о платама запослених у МУП од 26.06.2006. године, одређени су додатни коефицијенти запослених.

Правилна примена наведених законских одредаба подразумева да полицајци и овлашћена службена лица, запослена код тужене, почев од ступања на снагу Правилника па до 08.12.2011. године, када су ступиле на снагу измене Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр.92/11), немају право на увећање плате по основу нередовности у случају да је њихова плата већ увећана 30 % до 50% у односу на плате других државних службеника.

Фактичко је питање да ли је плата полицајца који има статус овлашћеног службеног лица увећана за наведени проценат, а које је потребно утврдити у сваком конкретном случају и то поређењем са платом полицајског службеника истог степена школске спреме који има статус овлашћеног службеног лица. При томе, сама садржина одредбе члана 147. закона указује да се увећање цени у односу на плате других државних службеника. Из наведеног следи да приликом утврђивања да ли је тужиоцу већ увећана плата по овом основу, упоредни радник не може бити намештеник (возач, дактилограф, хигијеничар), већ по правилу полицајац који има статус овлашћеног службеног лица, а има исту школску спрему.

Стога је Врховни касациони суд мишљења да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право када је околност да ли је тужиоцу већ признато и утврђено право на увећану зараду по основу прековременог и ноћног рада, утврђена стављањем у сразмеру додатног коефицијента тужилаца са додатним коефицијентом намештеника (дактилографа и хигијеничара), при чему се прихвата као правилно утврђење поређењем са платом полицајаца који имају статус овлашћеног службеног лица, али немају изразиту нередовност у раду, као што има тужилац.

Са наведеног је одлучено као у ставу првом изреке на основу члана 416. став 2. ЗПП.

Првостепени суд ће у поновном поступку у складу са примедбама из овог решења и уз правилну примену материјалног права донети нову и на закону засновану одлуку.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије у преосталом делу у смислу одредбе члана 410. став 2. ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца изјављена против правноснажног дела другостепене пресуде којим је одлучено о накнади зараде за време коришћења годишњег одмора није дозвољена.

Тужба у овом спору је поднета 30.10.2013.године, а поднеском од 02.06.2014.године тужилац је у складу са налазом и мишљењем судског вештака коначно определио тужбени захтев.

Према одредби члана 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Будући да вредност предмета спора побијаног дела којим је одлучено о неисплаћеној накнади за време коришћења годишњег одмора у укупном износу од 4.821,78 динара очигледно не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то ревизија тужиоца у том делу није дозвољена због чега је одлучено као у ставу другом изреке на основу одредбе члана 413. ЗПП.

**Председник већа – судија
Снежана Андрејевић, с.р.**